

Будућност вашег детета

Писменост и Познавање бројева у школама Аустралије

Поштовани родитељу,

Писменост и познавање бројева су најважније основне вештине које су потребне нашој деци у време њиховог школовања. Ове вештине су виталне како би наши млади грађани могли потпуно да учествују у аустралијском друштву чим напусте школу.

Ово ставља велику одговорност на људе у Влади, учитеље и на нас родитеље да проверимо да наша деца добро савладају ове вештине.

Родитељи, као први васпитачи наше деце, важни су сарадници учитељима у овом послу. Из тог разлога вам и пишем - да поделим са вама оно што Комонвелтска Влада чини да се побољша писменост и вештине познавања бројева свих ученика, а нарочито оних који се суочавају са одређеним тешкоћама и проблемима.

Надам се да ће вам ове информације бити од помоћи.

Искрено ваш,

Dr Brendan Nelson
Министар за образовање, науку и обуку

Почетне тачке

Шта је писменост? Шта је познавање бројева?

Писменост је могућност читања, писања, говорења и слушања језика на начин који омогућује људима да комуницирају један с другим и да свету дају смисао.

Познавање бројева нам помаже да ефикасно користимо математику да изађемо у сусрет општим захтевима свакодневног живота код куће, на послу и у општем друштву. Оно нам такође помаже да свету дамо смисао.

Значај писмености и познавања бројева мења се онако како се свет мења.

Ових дана, на пример, деца треба да су у могућности да користе нову технологију као што су компјутери, интернет и рачунари, као и да читају књиге и пишу о широком распону тема.

Како су аустралијски ученици прошли?

У последњих пар година у Аустралији су извршене две националне анкете како би се испитале вештине писмености и познавања бројева наших ученика.

Национална школска анкета писмености у енглеском језику извршена 1996. изнела је разнолику слику успеха писмености школске деце Аустралије. Анкетирани деца била су у 3. и 5. разреду, углавном између осам и десет година. Резултати су показали да узнемиравајуће велики број - око 27% ученика 3. разреда - није успео да постигне минимум прихватљивог стандарда писмености у то време. Анкета је такође показала да су дечаки доста заостајали за девојчицама по питању развоја писмености и да многи ученици домороци нису могли задовољавајуће да читају нити да пишу.

Године 1997. Аустралијски савет за образовно истраживање објавио је податке анкете о вештинама писмености и познавања бројева 14-годишњих ученика који су сакупљани у периоду од 20 година између 1975.-1995. Резултати анкете су показали да је:

- дошло до пада у пропорцији дечака 9. разреда (14-годишњака) који савладају основна схватања читања, а размак између дечака и девојчица у овом подручју проширио се од 3% до 8%; и
- било је великих група ученика којима је ниво вештине био знатно мањи од других ученика, нарочито код ученика којима матерњи језик није енглески.

Обе ове анкете су показале да је постојала хитна потреба да писменост и познавање бројева постану национални приоритет. Комонвелтска Влада је одговорила тој потреби.

Шта се чини?

Као родитељи, Комонвелтска Влада верује у способност *свих* ученика и чини потребне кораке да се обезбеди да *сви* ученици постигну свој потенцијал да ефикасно учествују у демократском друштву.

Ово уверење подвлачи приоритет који се даје постизању стварних побољшања у вештинама писмености и познавања бројева за децу Аустралије.

Комонвелтска Влада је стално подвлачила потребу за сакупљањем и извештавањем о подацима о томе како ученици успевају у школи, нарочито у кључним аспектима као што су писменост и познавање бројева, како би могли да осигурамо да сви ученици испуне макар минималан стандард који је потребан за прогрес у школовању.

Важни кораци су предузети на националном плану како би се осигурало побољшање стандарда писмености и познавања бројева:

- **Национални циљеви** су постављени како би се обратила пажња и труд на подручја од велике националне важности. Они чине да писменост и познавање бројева буду приоритет за Комонвелтску, државне и територијалне Владе. Један од циљева је:

Ученици треба да стекну вештине познавања бројева и писмености у енглеском језику, тако да сваки ученик треба да познаје нумерацију, да може да чита, пише, сриче и комуницира на одговарајућем нивоу.

- **Национални план писмености и познавања бројева** је успостављен. План укључује следеће кључне акције:
 - учитељско оцењивање свих ученика што је могуће раније у првим годинама школовања;
 - рана интервенција да се помогне ученицима код којих се препозна потешкоћа;
 - национално извештавање о успеху ученика у односу на норме; и
 - професионалан развој ради подржавања рада учитеља.
- **Националне норме за писменост и познавање бројева** за 3., 5. и 7. разред су успостављене. Ове норме су минимални стандарди који су потребни ученицима да напредују у школовању.

Почевши од 1999. године, оцењивање према националним нормама је постепено уведено. За 1999. скоро 87 од сто ученика испунило је националну норму за 3. разред у читању. Од 2001. сви ученици 3. разреда и 5. разреда биће оцењени према националним нормама у писмености и познавању бројева. У свим државама и територијама такође ће ученици 7. разреда бити тестирани према националним нормама писмености и познавања бројева.

Школе ће родитеље известити о индивидуалним резултатима оцењивања ученика. Неке школе и образовни органи ће такође известити о резултатима оцењивања према националним нормама.

- **Национална стратегија енглеске писмености и познавања бројева за домороце** основана 2000. са фондом од \$27 милиона, излаже детаљан план за побољшање образовних резултата за ученике домороце.

Родитељи су витални сарадници у учењу њихове деце и имају право да знају како њихова деца напредују.

Заједница такође има право да зна како школе и образовни органи делују. Од 2001. образовни органи ће бити обавезни да извештавају на основу кључних мера за постизање успеха, укључујући стандарде писмености и познавања бројева, како би од Комонвелта добили средства.

Фокус који је Влада ставила на побољшање стандарда писмености и познавања бројева последњих година је већ резултирало значајним побољшањима. Национално упоредиви подаци објављени у марту 2000. о читању у 3. разреду показују да је постотак аустралијских ученика 3. разреда који нису постигли минималне стандарде опао од неких 27% у 1996. до око 14% у 1999. Очекује се да даља побољшања буду објављена касније у години када државне и територијалне оцене буду пуштене у јавност.

Образовање учитеља

Боља настава ће довести до бољих резултата за ученике. Иницијатива

Комонвелтске Владе од \$80 милиона, *Учитељи за 21. век*, ће побољшати вештине и знање учитеља у кључним подручјима као што су писменост и познавање бројева.

Фондови Комонвелта

Од 1997. до 2000. Комонвелтска Влада је уложила неких \$736 милиона да осигура да сви ученици, нарочито они који имају највеће потребе, побољшају своје вештине писмености и познавања бројева. У наредне четири године (2001.-2004.) скоро \$1.4 милијарди Комонвелтских средстава биће обезбеђено под *Програмом стратешке подршке за побољшање резултата ученика*. Ова средства су усмерена ка приоритету побољшања резултата писмености и познавања бројева, као и помагању онеспособљених ученика.

Национална недеља писмености и познавања бројева коју иницира Комонвелт прославља и промовише одличне резултате у писмености и познавању бројева. Прошле године, средства у износу од око \$1 милион, укључујући 71 новчану награду школама које су освојиле награде за успех у писмености и познавању бројева, обезбеђена су да се прослави овај догађај. У 2002. Национална недеља писмености и познавања бројева одржаће се од 2. до 8. септембра са сличним улогом од преко \$1 милион да се подрже одлични успеси у писмености и познавању бројева.

Шта школе чине

Учитељи и школе се и даље усредсређују на најбоље начине учења писмености и познавања бројева. Школе које успеју у овом пољу типично:

- дају велики приоритет писмености и познавању бројева, често са планом који укључује целу школу;
- воде рачуна да сваког дана има доста времена за учење и развијање вештина читања, писања и срицања, као и за развијање вештина познавања бројева;
- пружају могућности да се писменост и познавање бројева учи у оквиру целокупног програма, тако да се ове вештине користе у разним ситуацијама и у различите сврхе;
- имају рано оцењивање и планирају искуства учења према одређеним потребама ученика, нарочито ако се неко мучи;
- редовно прате и испитују вештине ученика;
- имају јаку сарадњу између куће и школе.

Шта ви можете да учините као родитељ

Истраживања увелико показују да када су родитељи укључени у образовање своје деце, мотивација ученика и успех се побољшају.

Најбољи почетак који дете може да има са писменошћу и познавањем бројева долази од куће. Постоје једноставне, свакидашње ствари које можете да учините да подстакнете учење писмености и познавања бројева. Можете:

- да подстакнете вашу децу да говоре о својим искуствима;
- да читате заједно;
- да привучете пажњу на писменост и познавање бројева које се сваког дана појављује око ваше деце;
- да навикнете вашу децу на читање и различите величине и облике користећи једноставне ствари као што су играчке;
- да заједно читате распореде или мапе;
- да имате позитиван став о учењу математике и цените чињеницу да сви можемо да користимо математику да нам помогне у свакидашњем животу;
- да цените књиге и учење и подстакнете ваше дете да користи библиотеку за разоноду као и за проналажење информација;
- да издвојите време да разговарате са учитељем вашег детета и да останете у вези са школом вашег детета, да ли то била основна или средња.

Родитељи и учитељи који раде заједно представљају најбољу подршку за успех.

Ради наше деце и будућности наше земље морамо да наставимо да радимо заједно на овом најосновнијем образовном изазову.

Додатне информације

Ако желите да знате више о томе како да помогнете вашем детету, молимо вас разговарајте са учитељем или директором вашег детета. Две врхунске родитељске организације, Australian Council of State School Organisations (ACSSO) и Australian Parents Council (APC) такође штампају корисне памфлете нарочито намењене пружању савета родитељима. Информације су такође на располагању на следећим сајтовима:

DEST <http://www.dest.gov.au/schools/Literacy&Numeracy/index.htm>

APC <http://www.austparents.edu.au>

ACCSO <http://www.acsso.org.au>

Ако би хтели више копија ове брошуре, молимо вас контактирајте Literacy and Numeracy Clearinghouse на телефон 07 3875 5703.

Ова брошура се такође налази на интернету на:
<http://www.dest.gov.au/schools/publications/index.htm>